

15.4x19.81	1	26 עמוד	מַעְרִיב - כּוֹתֶרֶת	18/06/2013	37470403-8
80039					

דעות מעריב

« עו"ד עדי בלוטנר



הולם אותן מאוד

הסטנדרטים שנקבעו עם אישור החוק לייצוג הולם לנשים בוועדה למינוי דיינים יוציאו גופים ציבוריים גבריים רבים אל מחוץ לגבולות הלגיטימיות

בישראל הינה כי חובת הייצוג ההולם לא באה על מימושה במינוי אישה בודדת או במינוי נשים בשיעור זניח לגוף או לוועדה ציבוריים שמורכבים מרוב גברי מוחץ. הגשמת החובה משמעה שריון של לכל הפחות שלישי מהמקומות בגוף או בוועדה, על מנת לאפשר מעורבות אמיתית ואפקטיבית לקול הנשי בעיצוב המדיניות הציבורית בישראל.

הסטנדרטים החדשים שנוודו בשבוע שעבר בתחום הייצוג ההולם לנשים בישראל מוציאים ועדות וגופים ציבוריים גבריים רבים, ככל התחומים, אל מחוץ לגבולות הלגיטימיות. באופן טבעי הפנמת העובדה שבשלה העת לשינוי אמיתי תחלחל גם אליהם. יש להניח ולקוות שאט"ט יתעצבו כולם על פי הנורמות שייחבו מעתה באופן ברור יותר ויותר שיתוף כן ולא ציני של נשים בקבלת החלטות. מעבר לכך, יש לציין את היופי בכך שהביטוי המתקדם ביותר לחובת הייצוג ההולם לנשים מצוי דווקא בחקיקה העוסקת ביחסי דת ומדינה. **הכנת היא ראש תחום חקיקה במרכז "רקמן" בפקולטה למשפטים באוני' בר-אילן**

מעורפלים. התוצאה היא שבמקרים רבים הופך הייצוג ה"הולם" לייצוג "כלשהו", שמהווה בפועל תתייצוג. כך למשל טענו המתנגדים לתיקון לחוק שאושר כי די בכך שמונתה אישה, ציפי לבני, לתפקיד שרת המשפטים - אשר מתוקף תפקידה עומדת בראש הוועדה למינוי דיינים - על מנת לקיים את חובת הייצוג ההולם לגבי הוועדה. באופן דומה טען שר הדתות נפתלי בנט כי די בכך שימנה עשר נשים מטעמו לגוף הבוחר את הרבנים הראשיים לישראל (המונה 150 חברים, מתוכם ארבע נשים בלבד) כדי שתצא מדינת ישראל ידי חובתה להביא לייצוג הולם בגוף זה (כך מנמק השר בנט את הווטו שהטילה הסיעה שבראשותו על הצעת החוק שנועדה להבטיח ייצוג של לפחות 20 אחוז לנשים בכחירות לרב הראשי).

התיקון לחוק, שנחקק ביחזמת חברות הכנסת שולי מועלם, ד"ר עליזה לביא וזהבה גלאון, פרי מאבק ארוך של קואליציית "עיקר" למען נשים עגונות ומסורבות גט ושל מרכז "רקמן", קובע רף חד של ייצוג הולם לנשים: 35 אחוז לפחות. מעתה ניתן לטעון כי עמדת המחוקק

פנות בוקר ביום שלישי שעבר אישרה הכנסת תיקון חוק היסטורי המבטיח לפחות ארבעה מקומות לנשים בוועדה למינוי דיינים, מתוך 11 מקומות. מלבד החשיבות הברורה מאליה של התיקון, המאפשר סוף־סוף מעורבות אפקטיבית לנשים בעיצוב צביונו של בית הדין הרבני המכריע בענייני נישואים וגירושים, משמורת ילדים, מזונות, חלוקת רכוש וירושות מדי יום, ייתכן שיש לתיקון החוק השלכות רחבות בהרבה.

הדיון על אודות חובת הייצוג ההולם לנשים בוועדות ובגופים ציבוריים נחלק לשניים. השאלה הראשונה היא האם החובה חלה במקרה נתון. התשובה לכך, שמקורה בפסיקת בית המשפט העליון במספר לא מבוטל של פסקי דין (רובם בעתירות שהגישו ארגוני הנשים השונים) ובחוק שיווי זכויות האישה, קלה יחסית להכרעה ותלויה בסוג הוועדה או הגוף ובאופן בו מתמנים חבריו. השאלה השנייה היא כיצד באה לידי ביטוי חובת הייצוג ההולם במקרה נתון, כלומר - בכמה נשים די על מנת לצאת ידי חובה? בעניין זה החוק והפסיקה נוקטים מונחים